

ikke i Straffeloven, der ganske overlader til Domstolene at afgøre, om Sandhedsbevis i det enkelte Tilfælde gør Fremsættelsen af Sigtelsen berettiget. Justitsministeriet er med Kommissionen enigt i, at der i dansk Ret tiltrænges Lovbestemmelser om, i hvilket Omfang der bør gives Adgang til at føre Sandhedsbevis og om Betydningen af, at saadant Bevis føres.

Som Hovedgrundsætninger bør det formentlig fastslaaes, dels at Gerningsmanden har Ret til at føre Sandhedsbevis, dels at Førelsen af dette Bevis medfører Straffrihed. Disse Grundsætninger, der er stemmende med gældende dansk Ret, ligger til Grund for den første Bestemmelse i § 267, Stk. 1 (U. § 243, Stk. 1), jfr. nærmere Mot. Sp. 360—62.

Fra disse Hovedregler er der dog gjort visse Undtagelser.

For det første kan der være Spørgsmaal om Undtagelser fra Reglen om, at Gerningsmanden har Ret til at føre Sandhedsbevis. I saadanne Tilfælde skal Retten ex officio modsætte sig, at dette Bevis føres. Det er saaledes i Lovforslagets § 269, Stk. 1 (U. § 245, Stk. 1) foreslaaet, at Sandhedsbevis ikke skal tilstedes ført for en strafbar Handling, for hvilken den, der sigtes, ved en endelig Dom i Ind- eller Udlandet er frikendt. Bestemmelsen hviler paa den Betragtning, at det skønnes uheldigt, at Sager, der er afgjort ved en endelig Dom, skulde kunne rippes op paany.

Dernæst er ifølge Udkastets § 244, Stk. 2 Sandhedsbevis udelukket, naar den fornærmede ikke har sagsøgt Fornærmeren til at lide Straf for Sigtelsen som saadan, men kun for det utilbørlige, der ligger i Fremsættelsens Form, jfr. ovenfor. Udelukker den fornærmede saaledes Førelsen af Sandhedsbevis, idet han kun paastaar Straf for Formens Utilbørlighed (Ringeagtsytringen), vil han vel lade den offentlige Mening i Uvished med Hensyn til Spørgsmaalet om Sigtelsens Sandhed, og hans Fyldestgørelse ved at faa Fornærmeren dømt vil derved af sig selv formindskes. Men Kommissionen har fundet det rimeligt at lade den fornærmede selv vælge, om han vil løbe Risikoen ved at tilstede Forsøg paa Sandhedsbevis og, hvis dette mislykkes, opnaa fyldigere Oprensning, eller udelukke denne Risiko og lade sig nøje med den ringere Oprensning. I Lovforslaget (§ 268) er denne Bestemmelse udeladt. De til Støtte for den anførte Betragtninger har vel deres Berettigelse, naar det drejer sig om Sigtelser angaaende rent personlige og huslige Forhold, men angaar Sigtelserne

Forhold af offentlig Betydning, bør det ikke være afhængigt af Sigtelsens Form eller den fornærmedes Ønske, om Sandhedsbevis tilstedes ført eller ikke. Fornærmeren maa i saadanne Tilfælde have en ubetinget Ret til at føre Bevis for Sandheden af de af ham fremsatte Sigtelser. En anden Regel betyder en for vidtgaende Begrænsning af den Borgerne tilkommende Ret og Adgang til at øve Kritik af offentlige Forhold.

Men ogsaa Reglen om, at Førelsen af Sandhedsbevis medfører Straffrihed, bør undergives visse Begrænsninger. Som Undtagelse fra Reglen kan saaledes nævnes de i § 269, Stk. 2 (U. § 245, Stk. 2), omhandlede Tilfælde, hvor Generhvervelse af borgerlige Rettigheder i Medfør af § 102 har fundet Sted. Paa dette Punkt har man kunnet følge Udkastet. Derimod har man ikke, ligesom Kommissionen, jfr. Udkastets § 244, Stk. 1, kunnet finde det naturligt, at den for Fremsættelse af Ringeagtsytringer fastsatte Straf ubetinget anvendes, selv om Sandhedsbevis er ført, i Tilfælde hvor Fremsættelsen af Sigtelsen ved sin Form maa betegnes som utilbørlig fornærmende. Man mener ikke at burde gaa videre (Lovforslagets § 268) end at overlade det til Domstolene i det enkelte Tilfælde at afgøre, om Straf i saa Fald efter Omstændighederne bør anvendes. Det vil nemlig kunne være ubilligt at straffe den, der har fremsat en bevislig sand Sigtelse, blot fordi han — maaske i berettiget Harm over det paasigtede Forhold — har fremsat Sigtelsen paa en i Formen utilbørlig Maade.

Til Reglen om, at Førelse af Sandhedsbevis i Almindelighed medfører Straffrihed, svarer som Modstykke, at Straffrihed i Almindelighed kun indtræder, naar der er ført saadant Bevis. Fra denne Regel er dog ogsaa foreslaaet visse Undtagelser, der angives i § 267 (U. § 243).

§ 270 (U. § 246, jfr. Mot. Sp. 363) opretholder Reglen i Straffelovens § 219, jfr. ogsaa Lovforslagets § 88 Nr. 3 og § 248, Stk. 2.

Bestemmelser svarende til Straffelovens § 218 om *Mortifikation* foreslaas ikke optagne, jfr. Mot. Sp. 363—64. Derimod er der i § 271 (U. § 247) givet en i dansk Ret ny Regel, jfr. dog Presseloven af 3. Januar 1851 § 11, om Fornærmerens Pligt til at *bekoste Dommens Offentliggørelse*.

§ 272 (U. § 248, jfr. Mot. Sp. 364—65) begrænser Reglen i Straffelovens § 223 om Straf for *Ærekrænkelser mod afdøde*. Den i Stk. 1 fastsatte Straf er strengere end i Udkastet foreslaaet. I Stk. 2 er af Hensyn